

Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel Utbildning i samarrangemang med VOB-Syd december 2021 – september 2022

Stiftelsen Allmänna Barnhuset ger utbildning i KIBB genom utbildningsbolaget Allmänna Barnhuset i Stockholm AB, i samverkan med Linköpings universitet och Linnéuniversitetet.

Denna utbildningsomgång arrangeras i samarbete med VOB-Syd för deltagare från kommunerna i Skåne och Kronobergs län.

Bakgrund

Behandlingsmodellen ¹The Combined Parent-Child Cognitive Behavioral Therapy (CPC-CBT) har utvecklats i USA vid Cares Institute i New Jersey. Den började prövas i liten skala i Sverige 2006 och fick namnet KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel. Efter några års försöksverksamhet utformades en pilotstudie² för att utvärdera behandlingseffekterna. Studien visade på lovande resultat avseende minskade symtom hos barn till följd av trauma och en förbättrad psykisk hälsa hos såväl barn och föräldrar.

För fortsatt spridning av modellen och genomförande av en mer omfattande studie startade SAB tillsammans med forskarna KIBB projektet 2012 – 2015. Projektet ingick i Folkhälsomyndighetens satsning på "Barn i riskzon". Manualen översattes till svenska, utbildningar för behandlare och certifiering av svenska utbildare genomfördes. I projektets slutrapport redovisas resultatet av en utvärdering. Barn och föräldrar rapporterade en signifikant minskning av barnens traumasymtom och minskad förekomst av föräldravåld efter behandlingen. Föräldrar rapporterade också en stark signifikant minskning av depressiva symtom. SAB beslöt att fortsätta arrangera utbildningar i KIBB.

Våren 2019 presenterades en doktorsavhandling om KIBB³. Intervjustudier visar att barnen uppskattat behandlingen. KIBB fokuserade på barnets berättelse och våldets konsekvenser och ledde till att våldet minskade och relationen mellan barn och förälder förbättrades.

¹ Runyon, M. K. & Deblinger, E. (2014). Combined Parent-Child Cognitive Behavioral Therapy. An Approach to Empower Families At-Risk for Child Physical Abuse. Therapist Guide. Oxford: Oxford University Press

² Kjellgren, Svedin, Nilsson 2013

³ Putting words to child physical abuse: Possible consequences, the process of disclosure, and effects of treatment. From children's perspectives <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1313183/FULLTEXT01.pdf>

Barnens traumasymtom minskade eller försvann helt. Effekterna bestod även ett halvår efter behandlingen. KIBB kan sägas ha utgjort en vändpunkt för barnen från ett liv i rädsla för våld till att kunna leva utan rädsla.

Beskrivning av behandlingsmodellen

KIBB är en manualbaserad KBT-behandling för familjer där fysisk barnmisshandel förekommit och där föräldrar och barn bedömts kunna fortsätta ha kontakt. Behandlingsmodellen bygger på att familjer i öppenvård, enskilt eller i grupp, får behandling vid minst 16 tillfällen, med en veckas intervall. Barn och föräldrar får arbeta både var för sig och tillsammans. Varje behandlingstillfälle avslutas gemensamt för integrering och praktik av nya färdigheter och strategier.

Behandlingen bygger på olika tema som forskning visat vara viktiga komponenter i arbetet med målgruppen. Exempel på teman i barnbehandlingen; psykoedukation om fysisk misshandel och reaktioner efteråt samt hjälpa barnet förstå, uttrycka och hantera känslor, traumabearbetning, trygghetsplan och träna på sociala färdigheter. Exempel på teman i föräldrabehandlingen; psykoedukation om fysisk misshandel och reaktioner efteråt, föräldrastrategier, att ta ansvar för våldet, trygghetsplan och att ta emot barnets traumaberättelse.

Beskrivning av utbildningens innehåll

Det är ett stort ansvar att ge våldsutsatta barn behandling tillsammans med den/de föräldrar som utövat våldet. KIBB har visat sig vara en effektiv modell under förutsättning att behandlarna kan metoden väl och genomför alla moment. Utbildningen är därför uppdelad i fyra seminarier som fokuserar på olika faser i behandlingen och som deltagarna parallellt får praktisera med en familj under handledning. Undervisning ges i internatform för att ge bästa förutsättningar att öva och bli trygg i det förhållningssätt som krävs för att arbeta med hela familjen med utgångspunkt i barnets berättelse och bibehållt fokus på våldet.

Innehåll

Under lärandeseminarierna kopplas teoridelar till hur behandlingen genomförs i praktiken. Utgångspunkten är KIBB-manualen som beskriver teman som ingår och moment som ska utföras i varje session. Arbetsformen är kortare föreläsningar varvat med grupparbeten och övningar. Stor vikt läggs vid att träna på de olika momenten i behandlingen och att reflektera kring dessa.

Efter avslutad utbildning ska kursdeltagaren ha god kännedom om vilka teorier KIBB behandlingen vilar på, ha förvärvat kunskaper om hur KIBB behandlingen genomförs i praktiken samt ha genomfört KIBB behandling med en familj under handledning. Målet är att bli certifierad KIBB-behandlare.

Utbildningen genomförs av certifierade svenska KIBB-utbildare som har lång klinisk erfarenhet av familjebehandling och som KIBB-behandlare. Vid några tillfällen medverkar även forskare.

Omfattning

Beräknad tidsåtgång för deltagarna under utbildningstiden är ca 1 dag/vecka. I den tiden ingår:

- Upptastsmöte online
- 4 lärandeseminarier i internatform
- Förberedelser och inläsning av material
- Behandling av 1 familj under minst 16 veckor
- Grupphandledning vid 12 tillfällen via Teams

Första lärandeseminarier inkluderar två nätter. Vid de övriga tre seminarierna är det en övernattnng. Sista dagen på seminarium 4 bjuds även deltagarnas chefer och teamledare in att delta.

Kursdeltagarna har tillgång till en webb-projektplats där det finns möjlighet till att ställa frågor och dela dokument. Deltagarna erbjuds också att ingå i ett nätverk med tillgång till webb-plats, uppdateringar, nyheter och nätverksträffar.

Obligatorisk litteratur (ingår och tillhandahålls av Allmänna Barnhuset inför kursstart)

- Slutrapport KIBB-projektet (Stiftelsen Allmänna Barnhuset 2015)
- Våld mot barn 2016 – En nationell kartläggning (Carolina Jernbro, Staffan Janson, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017)
- Prata om våldet - Om våldets konsekvenser, avslöjandeprocessen och effekterna av behandling ur barnets perspektiv (Johanna Thulins, Stiftelsen Allmänna Barnhuset 2020)
- Trauma, Violence & Abuse an overview of Child Physical Abuse, Runyon et al 2004

Förutsättningar för att delta i utbildningen

- Att sökande har beslutet om deltagande förankrat inom sin kommun/verksamhet.
- Att kursdeltagarna har möjlighet att genomföra KIBB med minst en familj under utbildningstiden.
- Att kursdeltagarna har tillgång till material som rekommenderas i KIBB såsom spel, böcker, kriterior mm (materialet beräknas kosta ca 2 000 kronor).
- KIBB förutsätter att minst två behandlare träffar familjen – en barnbehandlare och en föräldrabehandlare.
- Vid start av ett helt nytt KIBB-team är det önskvärt att minst tre behandlare utbildas samtidigt.

Behörighetskrav

- beteendevetenskaplig eller likvärdig högskoleutbildning, lägst 2 år
- erfarenhet av behandlingsarbete med barn och familjer
- god kännedom om vad en manualbaserad behandlingsmetod innebär

Önskvärda kvalifikationer

- Erfarenhet av arbete med våldsutsatta barn och/eller deras föräldrar och framför allt förmåga att kunna tala om våld.
- Erfarenhet av KBT behandling.
- Intresse av att lära nytt och förmåga att möta föräldrar och barn på ett kreativt och flexibelt sätt.

Certifiering

Stiftelsen Allmänna Barnhuset erbjuder godkänd kursdeltagare möjlighet att bli certifierade KIBB-behandlare. Kursledarna och Stiftelsen Allmänna Barnhuset ansvarar för certifiering tillsammans.

För att bli certifierad krävs en närvaro på 80 % vid både utbildningstillfällena och handledningen. Kursdeltagaren ska också ha genomfört en hel KIBB-behandling med familj, antingen som barn- eller föräldrabehandlare med stöd av handledning.

Kursdeltagarna ska också skriva en examinationsuppgift som omfattar planering och genomförande av ett valt behandlingstillfälle, med behandlarens egna reflektioner samt hänvisning till obligatorisk kurslitteratur.

Anmälan och frågor

VOB-Syd ansvarar för anmälan och uttagning till utbildningen, samt administrerar de fyra lärandeseminarieerna.

Kontaktperson Bodil Eriksson, kvalitetsutvecklare, bodil.eriksson@vob.se

Allmänna Barnhuset ansvarar för all undervisning, utbildningsmaterial, handledning, examination och certifiering.

Kontaktperson: Bengt Söderström, kursansvarig, bengt.soderstrom@allmannabarnhuset.se